

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนสู่การพัฒนาปัญญาและคุณธรรม
คณะผู้วิจัยได้สรุปเป็นองค์ความรู้ตามแผนภาพ ดังนี้

จากแผนภาพองค์ความรู้อธิบายได้ว่า การพัฒนาศักยภาพพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนสู่การพัฒนาปัญญาและคุณธรรม นั้น ถึงแม้ว่าบริบทในเชิงพื้นที่แตกต่างกันบ้าง ส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็นเรื่องของ การเดินทางไปสอนมีใกล้เคียงกัน แต่สิ่งที่เป็นหนึ่งเดียวกัน คือ การสอนแบบบูรณาการระหว่างหลักสูตรและ กิจกรรมทางสื่อโซเชียล ฉะนั้นพระสอนศีลธรรมจึงได้อาศัยช่องทางสื่อโซเชียลมาใช้ในการทำแผนการสอน สื่อ

การเรียนรู้ ผสมผสานกับสื่อที่ได้รับจากโรงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนประกอบกัน ด้วยความรู้ของพระสอนจะต้องมีการเติมเต็มอยู่ตลอดเวลา ทำให้มีแหล่งเรียนรู้และเร็ว คือสื่อคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ เฟสบุ๊คในเชิงสร้างสรรค์และก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด รับรู้และพึงระวังในเรื่องของภัยทางสื่อโซเชียล

การพัฒนาศักยภาพพระสอนศีลธรรมแม้จะมีความรู้ ความสามารถ แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ คือ ทักษะ คือ ความคิด ความรู้สึก และวิสัยทัศน์ ที่จะช่วยขัดเกลาและพัฒนาตนเองได้อย่างดีและเหมาะสมที่สุด เพราะสิ่งที่เด็กคาดหวังจากพระสอนคือ ความเป็นกัลยาณมิตร เห็นข้อธรรมจากครูผู้สอน และกิจกรรมที่ได้มีส่วนร่วม ร่วมกันเกิดขึ้นจากพระสอนศีลธรรมจะให้เด็กมีส่วนร่วมในรูปแบบใดที่ตอบสนองความต้องการของเด็กได้ แนวคิดหรือทัศนคติที่ดีจะเป็นการส่งเสริมบรรยายภาศการเรียนรู้ที่ดี เด็กได้รับธรรมะที่ถูกต้องและเข้าใจง่าย เด็กก็มีความสนใจใฝ่เรียนรู้และไม่ได้หวังผลเพียงแค่ผ่านการเรียน เป็นการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การถอดบทเรียนก็ถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญ แม้ว่าบริบทในโรงเรียนหรือสถานที่เข้าไปสอนนั้นจะมีความแตกต่างกันบ้าง การถอดบทเรียนในแต่ละพื้นที่ก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้ สิ่งที่จะต้องดำเนินการเพื่อสร้างกิจกรรมด้วยการถอดบทเรียน คือ สร้างความเข้าใจให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิด วางแผนและปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียน เพราะผลการพัฒนาศักยภาพ ๓ ด้าน คือ เพิ่มพูนทักษะความรู้ ทักษะที่ดี และพฤติกรรมที่เหมาะสมของพระสอนศีลธรรม การมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการร่วมรับฟังปัญหาและแนวทางแก้ไข พระสอนมีคุณภาพ นักเรียนมีปัญญาและคุณธรรม

ประการสุดท้ายคือ การนำหัวข้อธรรมมาประยุกต์ใช้ในการสอน คือ หลักอริยสัจ ๔ และหลักอิทธิบาท ๔ ซึ่งหลักธรรมทั้งสองนั้นมีความยาก-ง่าย ดังนั้นพระสอนจะต้องสร้างความเข้าใจในหลักธรรมและแนวทางที่จะถอดเอาวิธีการสอน คือ การหาสาเหตุแห่งการสอนที่ได้ผล และที่ไม่ได้ผลมาเขียนเป็นแผนการสอนหรือแผนการเรียนรู้ เมื่อพบสาเหตุที่ส่งผลให้การสอนไม่ประสบผลสำเร็จก็ให้แนวทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา